

gef

Министарство за привреду, промет и телекомуникације Републике Босне и Херцеговине

Министарство за поштаре, унутрашње послове, грађевинарство и енергију Републике Српске

Федерално министарство Геодезија, метеорологија и географија и астрономија

Министарство поштаре, шумарства и индустрије Републике Србије

Овај листак је припремљен у оквиру пројекта "Интегрисане климатске прејмнице у смањењу ризика од поплава у слиму ријеке Врбас", који финансира Глобални фонд за околиш (gef), а спроводи Развојни програм Јединица нација (ундп) у Босни и Херцеговини.

Садржај овог листка не одражава нужно ставове донатора и партнера, нити Развојног програма Јединица нација (ундп).

www.ba.undp.org | [@UNDPBiH](#) | #VrbasProject

Поплаве су најчешћа природна непогода у Босни и Херцеговини која причињава више од 60 посто штете у односу на друге катастрофалне појаве. Најчешће настају изливашем ријека и бујничних водотока, услед дуготрајних и/или обилних падавина или наглог отапања великих количина снijега. Бујичне поплаве се јављају у кратком временском року и имају велику разорну моћ - уништавају путеве, куће, утичу на стварање клизиšта.

Поплаву не можемо спријечити, али можемо смањити њене штетне ефекте - људске жртве и материјалну штету.

ПОПЛАВЕ: БОЉА СПРЕМНОСТ - МАЊА ШТЕТА

Правовремена и адекватна
припрема на поплаве

штета мања за
више од 50%

Сви становници су дужни заштитити своју имовину и укућане од поплаве.

Улога цивилне заштите у случају поплаве је да:

Организује и координише спровођење мјера и задатака дефинисаним Планом заштите и спасавања.

Информише јавност о опасностима и даје неопходна упутства.

Организује и управља припадницима цивилне заштите у току заштите и спасавања (обавјештава грађане, организује евакуацију, обезбеђује комуникацију, доставу хране и воде најугроженијима, организује и руководи заштитом и спасавањем).

- Избегавајте **ГРАЂЕЊЕ ОБЈЕКА** у плавној зони! Прије градње се распитајте у локалној управи или на веб страници <http://vrb.pmfbl.org/> у којој зони опасности се назији локација планирана за градњу.
- Уколико се објекат налази у плавној зони адаптирајте га за могуће поплаве: обложите приземни/подрумски десетак објекта водонепропусним материјалом (облоге, хидроизолациони премази, керамичке плочице), подигнете инсталације изнад очекivanog нивоа плављења (нпр. 1,5m).
- Припремите заштитне плоче за врату или алтернативна јефтина рješenja (вреће и пјесак, стреч пластична фолија и сл.) која могу спriјечити улазак воде кроз вртње створе. Од кључног значаја за смањење штете је **СПРИЈЕЧИТИ УЛАЗAK ВODE У ОБЈЕКАТ**.
- Инсталирајте неповратни вентил на главни канализациони одвод како бисте спriјечили враћање канализационе воде у објекат током периода поплаве.

- Заједно са комиšјама очистите канале и одводе у вашем насељу.
- Осигуравајте имовину од поплаве.
- Не бацајте отпад у потоци и ријечна корита.
- Уколико сте у могућности изградите сопствену заштиту око објекта (бетонска/зидана ограда, земљани насип) или припремите материјал за њено постављање за случај потребе (привремене барје: вреће и пјесак).

ПРИЈЕ ПОПЛАВЕ - будите спремни, смањите штету!

- Пратите медијске објаве и упутства службе за заштиту и спасавање.
- Припремите пакет основних намирница: флаширана вода, конзервирана храна, храна за бебе ако је потребна, лијекове које користите, батеријску лампу, радио/пријемник на батерији, прибор за прву помоћ, прибор за личну хигијену.
- Спакујте важне документе, драгоцености и фотографије у пластичну фолију и одложите у просторију на вишим спрату.
- Затворите шахтова и друге створе на тлу.
- Пренесите намјештај, електричне ureђаје и друге ствари и вриједности на горњи спрат објекта.
- Очистите каду и друге веће посуде и направите залихе чисте воде. Искључите електричне ureђаје и главни струјни прекидач уколико је тако сугерирано.

У ТОКУ ПОПЛАВЕ...

- Пратите новости и обавјештења на локалном радију.
- Ништо не ходите кроз воду која се креће/тече. У случају потребе крећите се кроз воду која мирује и користите штап како бисте испитали терен у правцу коме се крећете.
- Не возите аутомобиле кроз воду- при дубини од само 30 см губите контролу над возилом.
- Искључите и не дирајте електричне ureђаје.
- Ако вам је вода замућена не смијете је пити- користите претходно припремљене залихе чисте воде.
- Избегавајте контакт са плавним водом- она је контаминирана канализацијом, другим отпадима и хемикалијама.
- Одржавање личне хигијене је врло важно: обавезно салупном прати руке прије јела и након било каквог контакта са плавним водом. Посебно обратити пажњу на чистоту руку дјеце!
- Послушајте инструкције полиције и локалне службе за спасавање, нарочито ако је дата инструкција за евакуацију.
- Уколико нисте евакуисали домаће животиње, у случају уласка воде, ослободите их из објекта.

ЗНАКОВИ ЗА УЗБУЊИВАЊЕ

Надолазећа опасност

- Укључите радио или ТВ пријемник!
- Послушајте саопштење о врсти надолазеће опасности и мјерама које је потребно предузети! Предузимите мјере заштите које ће вам помоћи у припреми за опасност.

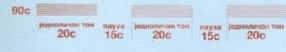
Непосредна опасност

- Укључите радио или ТВ пријемник!
- Послушајте саопштење о врсти опасности и мјерама које је потребно предузети! Хитно предузимите мјере заштите из саопштења!

Ватрогасна узбуна

- Останите мирни!
- Знак за узбуњивање односи се на припаднике ватрогасне службе и других служби заштите и спасавања које одмах требају поступити у складу са утврђеним плановима.

Престанак опасности

- Можете престати проводити мјере заштите из саопштења. У случају потребе, помозите у акцијама спасавања које проводе снаге заштите и спасавања. Знак се употребљава и за потребе испитивања исправности и развоја система за узбуњивање.

